No. 957. 1850

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 12 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Junij.

Het tweede punt dat wij in de redevoering des ministers van bin. zaken bespreken wilden, betreft de groote kiesdistrikten. Wij hebben reeds gisteren gezegd, dat dáárin de regering de letter der grondwet tegen zich heeft. De minister heeft er zich van af gemaakt, met te stellen, dat de grondwetgever dat art. 77 gemaakt heeft om eene bepaling te hebben van het *geheel* van het aantal leden; maar dat daarbij niet de bedoeling heeft voorgezeten, om de indeeling der kiesdistrikten te omschrijven. Wij vergenoegen ons met aan te stippen, dat stellen niet geldt voor bewijzen, en dat, waar er sprake is van de letter der grondwet, geene daarmede strijdige bedoelingen kunnen worden toegelaten. Als die methode kan worden aangenomen, dat de grondwet moet worden uitgelegd niet naar hare duidelijke letter, maar naar eene zoo genaamde daarmede strijdige bedoeling; dan had men in 1848 de grondwetsherziening gerust achterwege kunnen laten en zich blijven behelpen met de grondwet van 1840.

Maar, gelijk wij gisteren schreven, wij willen toegeven dat de grondwet niet tegen het systeem der regering beslist; en dat dus hier slechts sprake kan zijn van hetgene het doelmatigst en nuttigst is om het doel te bereiken, namelijk het bekomen van eene nationale vertegenwoordiging.

Omtrent deze kwestie gedoogt de minister geen discussie. Te bewijzen dat zijn systeem het ware, het goede is, daartoe verleent hij zich niet; dat wordt, als boven alle tegenspraak verheven, verondersteld. Te naauwernood verwaardigt hij zich eenige bezwaren op te lossen, die door de meeste sprekers zijn aangevoerd. De methode, die hij daarin volgt, is zeer curieus. Hij stelt zich de bezwaren der sprekers voor als eene objectie en vergenoegt zich, tot eenig antwoord, de omgekeerde stelling daar tegenover te plaatsen; daarmede acht hij zijne wederlegging te hebben voltooid. Men ziet, het is dezelfde methode, die de *Katholiek* in zijne jongste nummers bij den heer Opzoomer heeft opgemerkt, en waarmede hij zich niet weinig heeft vermaakt.

Als men den minister zegt, dat bij groote kiesdistrikten vreemdsoortige bestanddeelen worden zamengevoegd, en dat daardoor wordt verhinderd, dat de verschillende belangen der natie worden vertegenwoordigd, dan antwoordt hij, als het waar ware, dat de vertegenwoordiging de verschillende bestanddeelen moest representeren, dat het dan beter geweest ware te blijven bij het oude sijsteem, dat standen, klassen en corporatiën bij de keus erkende. »Ik geloof," zoo spreekt hij, »dat eene algemeene vertegenwoordiging niet moet »uitdrukken de verschillende bestanddeelen der natie, »maar er de eenheid van moet zijn." Dat is eene phrase, die schoon klinkt, maar niet veel beteekent. Hoe toch zal de vertegenwoordiging de eenheid van alle bestanddeelen, of liever, waarvan hier eigenlijk sprake was, de eenheid van alle nationale belangen vertegenwoordigen, als de kiesdistrikten zoo zijn ingerigt, dat sommige gewigtige belangen niet kunnen worden vertegenwoordigd? Wij zouden dat eens gaarne zien opgehelderd.

Als de heer Borret opmerkt, dat men de *roeping* en de *zamenstelling* der vertegenwoordiging verwart, en dat deed de minister in zijn bovengenoemd antwoord, ten spijt van de waarschuwing, hem kort te voren door den heer Borret gegeven; dan antwoordt hij met eene andere stelling, die hier niets afdoet. »Het is een kostelijke grondslag," zegt hij, »dat de vertegenwoordiger onafhankelijk is van den kiezer." Maar dat wordt door niemand betwist, en is volstrekt geen antwoord op het bezwaar, dat de minister voor heeft te bestrijden. Integendeel het is eene voortzetting van de verwaring van *roeping* en *vorming* der vertegenwoordiging.

»Indien groote distrikten tot zamenwerking der kiezers nopen, dan houde ik dit voor eene verdienste," zegt de minister verder; en wij zeggen het met hem; maar wij, en velen met ons begrijpen, dat die zamenwerking op vele plaatsen door de groote distrikten is bemoeijelijkt, en in andere zal leiden tot een zuiver godsdienstigen kamp. De minister bewijst zijne veronderstelling niet, hij laat ze in de lucht hangen; terwijl zijne bestrijders de gevaren der groote kiesdistrikten deugdelijk hebben bewezen.

Ten slotte op het verwijt aan zijn systeem gedaan, dat het de minderheden onderdrukt, vergenoegt hij zich te verhalen, dat hij jaren lang tot de minderheid heeft behoord, en nu meerderheid geworden is. Wat beduidt dat? Is dat een argument? »Eene minderheid," »zoo »spreekt hij verder, moet meerderheid worden, door »zedelijke kracht, door den invloed, dien zij uitoefent." Goed, maar zij moet dan toch in de gelegenheid gesteld worden, om invloed te kunnen uitoefenen. En als gij nu de belangen zoo combineert in de kiesdistrikten, dat sommige nergens invloed kunnen uitoefenen, omdat gij ze systematisch overal in de minderheid plaatst; hoe zal dan die minderheid ooit meerderheid worden?

»De minderheid," zoo besluit hij, »zal nooit meerderheid worden, als gij ze isoleert." Dit zeggen wij ook, en het is daarom, dat wij het sijsteem bestrijden. Eene opinie, eene gewigtige opinie in het land, sijstematisch overal in de minderheid te plaatsen, zóó dat zij nooit kans heeft tot in de Vergadering door te dringen, van waar de grootste invloed over het land wordt uitgeoefend, is dat niet eene minderheid isoleeren? wij weten niet hoe men krachtdadiger en schadelijker eene opinie zou kunnen isoleeren op het veld der verkiezingen.

Dan genoeg. De minister heeft in zijn derde deel van zijne redevoering niets wederlegd, en op meer dan eene plaats onze bewijzen gesterkt.

Het zal nu blijken moeten, of de meerderheid de stellingen des ministers zoo maar voor goede munt zal aannemen, en bereidvaardig goedstemmen, wat de minister niet eens de moeite genomen heeft te bewijzen, dat deugdelijk is.

Gisteren zijn de beraadslagingen aangevangen over art. 1 der kieswet. Zij hebben de geheele zitting ingenomen en zijn geëindigd zonder eenig positief resultaat. Op art. 1 waren twee voorstellen gedaan, die van zeer algemeenen aard waren. Wij spreken niet over de bijzondere verbeteringen, voorgesteld op de tabel den census bepalende, gevoegd bij art. 1.

Die twee voorstellen hebben tot langdurige discussien aanleiding gegeven. De heer van Doorn draagt voor aan het slot van art. 1 te lezen, dat tot de bevoegdheid van kiezer van leden voor den gemeenteraad wordt gevorderd de betaling eener som *bij de gemeente-wet vast te stellen*. De kieswet integendeel, zoo als de regering die voordragt, bepaalt die som op de helft van den census, zoo als die wordt voorgesteld tot de keus van leden der Tweede Kamer en van de provinciale Staten. De heer van Doorn, acht zulks te zijn ongrondwettig, omdat bij die algemeene bepaling niet wordt voldaan aan het voorschrift der grondwet, dat de census moet worden geregeld naar de plaatselijke gesteldheid. En dewijl de census der kiesdistrikten niet is vastgesteld naar de plaatselijke gesteldheid der gemeenten, maar naar de plaatselijke gesteldheid van het kiesdistrikt; zoo wordt door het voorstel der regering omtrent den census voor de gemeente niet voldaan aan den eisch der grondwet.

Een groot aantal leden heeft dat amendement op denzelfden grond ondersteund. De heer Godefroi alleen heeft het bestreden met aan art. 139 eene andere uitlegging te geven, namelijk dat de grondwet gewild heeft, dat tot de gemeentekeus de helft der som zou moeten worden opgebragt, die dáár wordt vereischt om kiezer te zijn voor leden van de Tweede Kamer. Die uitlegging, zoo zij werd aangenomen, zou geheel op zijde laten het voorschrift der plaatselijke gesteldheid, die de minister in de bepaling van den census voor de keus der leden ter Tweede Kamer vertaald heeft door distrikts-gesteldheid.

De minister van binnenlandsche zaken heeft zijn systeem breedvoerig betoogd. Hij wilde door vergelijking van art. 139, 76 en 123 der grondwet aantoonen, dat men wel verpligt was de helft van den census te nemen, zoo als die voor de kiesdistrikten in de verschillende gemeenten van het rijk is vastgesteld. Maar wij herinneren den minister, dat hij in zijne memorie van beantwoording op het verslag der Tweede Kamer, met ronde woorden heeft verklaard, dat de census niet bepaald is naar de gesteldheid van ieder gemeente, maar naar de gesteldheid van het distrikt. Als wij wilden toegeven, dat dit zoo kan tot regeling van den census voor de kiesdistrikten; hoe zou zulks dan tot grondslag kunnen dienen voor den census der gemeente-keuzen; dewijl daarbij niet is in acht genomen de plaatselijke gesteldheid; maar de distrikts-gesteldheid, die met de keuze der gemeenteraden niets heeft te maken? Het amendement van den heer van Doorn is dan ook aangenomen met eene meerderheid van 33 tegen 32 stemmen.

Eindelijk is besloten op voorstel van verscheidene leden, om de stemming over art. 1 en de daarop voorgestelde amendementen uit te stellen tot na de behandeling van art. 100, om het verband dat tusschen deze twee artikelen bestaat. Daarmede is de Vergadering uiteen gegaan tot heden, wannneer zij art. 2 in beraadslaging zal nemen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag, den 8 Junij.

Voortzetting der algemeene beraadslagingen over de kieswet.

De heer *Borret* zal, wanneer hij na de langdurige discussien over de algemeene strekking der voordragt, nog eenige oogenblikken de aandacht der vergadering verzoekt, de voetstappen der meeste redenaars volgen, en alleen over *twee* hoofdpunten spreken, den census en de indeeling der kiesdistrikten. Alle andere ondergeschikte bedenkingen zal hij onaangeroerd laten. Welligt zal hij tot de behandeling daarvan gelegenheid vinden bij den verderen loop der beraadslagingen. Hij zal echter in korte woorden zijne meening te kennen geven over de *twee* voorname grondslagen der wet. Mogt hij in zijne rede geen nieuw, meerder licht kunnen verspreiden, misschien slechts herhalen wat anderen beter gezegd hebben, men gelieve alsdan zijn spreken alleen toe te schrijven aan het verlangen om zijne stem te regtvaardigen, dat hij die niet ligtvaardig heeft uitgebragt.

Spr. heeft tegen de vaststelling van den census, zoo als die bij het ontwerp wordt voorgedragen, geen bezwaar, dat hem zou beletten de voordragt goed te keuren. Levert de census welligt niet overal juiste uitkomsten op, het is een gevolg van het grondwettig stelsel, maar het is niet te ontkennen dat de Regering die Gwt. tot rigtsnoer genomen heeft. Zij heeft geen willekeurigen maatstaf genomen, alleen de plaatselijke gesteldheid geraadpleegd, en dus het grondwettig voorschrift opgevolgd. Ook Spr. heeft het belastingbedrag altijd beschouwd niet als de maatstaf voor de intellectuele ontwikkeling of staatkundige geschiktheid van den kiezer, maar als den waarborg dat deze belang heeft bij het behoud van rust en orde, bij het behoud van den Staat. Al zijn de opgaven der Regering nog zoo onvolledig en laat ingekomen (hetgeen Spr. betreurt, en waaromtrent hij wezenlijke teleurstelling heeft ondervonden) toch kan men gerust aannemen, voor zoovеel de bepaling van den census betreft, dat zij, die als kiezers worden toegelaten, de noodige waarborgen opleveren, dat zij belang hebben bij 's lands welvaart. Spr. is in die overtuiging versterkt geworden, als hij nagaat dat geen enkel lid der vergadering (zelfs zij niet die met warmte de voordragt bestreden hebben) heeft beweerd dat de census van het distrikt, waaruit hij is afgevaardigd, kan geacht worden geen genoegzamen waarborg op te leveren. En toch heeft de voordragt van den census bij sommigen ernstige afkeuring ondervonden. Men heeft dien al te laag voorgesteld, en voorspeld dat die ons zou brengen tot het algemeen stemregt. Spreker deelt die vrees niet. Hij heeft te vergeefs uitgezien naar die heillooze gevolgen. Hij ducht geen gevaar, zoolang men zich binnen de grondwettige vormen beperkt. Hij gelooft zelfs, dat op sommige plaatsen de census te hoog is. Ware daarin verbetering gebragt, vele disproportiën zouden kunnen wegvallen.

Doch genoeg over den census, waarin Spr. berust. Hij zal thans overgaan tot zijne *tweede* hoofdbeschouwing, nopens de indeeling van het rijk in kiesdistrikten. Daartegen heeft hij zeer gewigtige bezwaren, die bij hem te meer wegen, naarmate hij overweegt, dat naar de goede inrigting der kiesdistrikten ook zal worden beoordeeld of zij zullen strekken tot verwezenlijking van de heilrijke uitkomsten, welke de natie zich van de herziening der Grondw. heeft voorgesteld. Dit zal juist afhangen van eene goede verdeeling der kiesdistrikten. Met den meest vrijzinnigen census, zonder eene goede indeeling der kiesdistrikten, zou men geen doel bereiken. Wie deel zal nemen aan de verkiezing bepaalt de census, maar of de keuze overeenkomstig zal zijn het nationaal belang, daartoe moet eene goede indeeling der kiesdistrikten veel meer medewerken. Te regt heeft de regering aan dit gedeelte der wet meer bijzonder gewigt gehecht. Zij heeft bij eene afzonderlijke nota het standpunt aangewezen, waarvan zij is uitgegaan. Die nota kan veilig dienen, om de beweegredenen na te gaan, welke de regering bij de indeeling geleid hebben.

De grondwet (zegt die nota) verlangt voor de Tweede Kamer nationale verkiezingen. Verdeeling in distrikten voor het doel

zer keuzen beantwoordt aan dat doel niet volkomen. Hieruit volgt dat, hoe minder versnippering van het rijk er door indeelen in kiesdistrikten plaats heeft, de uit te brengen benoemingen des te meer tot eene nationale verkiezing zullen naderen. Dezelfde geest straalt door in de antwoorden der regering. Daarin wordt toch gezegd: dat eene indeeling in distrikten, kleiner dan voor de uitvoering en den geregelden gang van het verkiezingswerk gevorderd is, niet overeen zou stemmen met onze constitutionele beginselen. Waar de regering nog distrikten van omstreeks 45,000 zielen heeft voorgedragen, is zij daartoe slechts door redenen van noodzakelijkheid gebragt; redenen die meestal niet zoo zeer door daar ter plaatse bestaande locale omstandigheden werden te weeg gebragt, maar die de algeheele indeeling van het rijk als van zelve medebragt. — Spreker gelooft waarlijk, dat die beschrijving, hoe schoon en logisch zij ook schijne, rust op eene verwarring van denkbeelden, welke niet in de bedoeling der grondwet ligt, en dat daarbij te veel uit het oog verloren is de roeping en de zamenstelling der volksvertegenwoordiging. Ja de Tweede Kamer, ja de Staten-Generaal vertegenwoordigen het geheele volk. Dat beginsel zal heilzaam blijven. De volks-vertegenwoordiging moet het welzijn van het gemeene vaderland bevorderen: de zedelijke en stoffelijke welvaart der geheele natie moet de vrucht harer beraadslagingen zijn. Ofschoon uit verschillende oorden van het vaderland bijeengekomen, moet zij met de regering die maatregelen beramen, welke dienstbaar geacht kunnen worden, tot bevordering van het geluk van het geheele Ned. volk. Het algemeen nationaal belang, spreker geeft het toe, is de roeping der Tweede Kamer; dit is de letter en zin van art 74 grondwet. Maar aan die verheven, soms moeijelijke taak zal niet kunnen beantwoord worden, als zij niet juist door hare zamenstelling daartoe in staat zij. Het nationale belang is niet de onderdrukking der bijzondere belangen. Het nationaal belang is gelegen in de harmonie, in de zamenwerking met het bijzonder. De vertegenwoordiging moet die belangen kennen, voorstaan of bestrijden, ten einde tot bevordering van het algemeene te kunnen handelen en besluiten. Juist de zekerheid dat alle bijzondere belangen naauwlettend behartigd en alleen aan het nationale belang getoetst worden, geeft bij het volk vertrouwen en eerbied voor de genomen besluiten. Er zijn plaatselijke en bijzondere belangen, wier veronachtzaming of wier onvoorzigtige begunstiging tot krenking en benadeeliging der nationale belangen zou leiden. Er kunnen meeningen en partijschappen zijn, welke aanvankelijk slechts weinig aanhang hebben, doch die, wanneer zij een tijd lang zich door vrijmoedige stemmen bij de vertegenwoordiging doen hooren, ten laatste, gelukkig voor het nationale belang, ingang bij de meerderheid vinden. Er zijn ook soms gevaarlijke meeningen en partijschappen, die dan eerst onschadelijk en verijdeld worden, als zij gedwongen wordende voor de openbare vierschaar der natie zich te verdedigen, men de overtuiging bekomt, dat zij antinationale inzigten koesteren Of zou de grondwetsherzieninh niet veel vroeger tot stand gebragt zijn, als door een meer constitutioneel verkiezingsstelsel men eerder in staat zou gesteld zijn geweest, zijne stem in 's lands vergaderzaal te doen hooren. Of zal, wanneer men zich eenmaal in de algeheele vernietiging van het socialismus en communismus zal mogen verheugen, daaraan niet de gevoeligste slag gebragt zijn door eene vergadering, waarin zij bestreden zijn door mannen als *Thiers* en *Montalembert!* — Eenheid van doel, eendragt in de behartiging der nationale belangen is dus de roeping der volksvertegenwoordiging. Maar verscheidenheid van keuze, vertegenwoordiging van aller belangen is het element harer zamenstelling. Wil men dus de groote kiesdistrikten verdedigen, men zegge dan niet dat de grondwet niet wil, dat ook gelet worde op de bijzondere belangen, ten einde nationale keuzen te verkrijgen. Men zegge veeleer, omdat in kleinere distrikten te veel plaatselijke geest, kuiperij en bekrompenheid voorzit. Dit bevat veel waarheid en het is juist. Maar het geldt niet voor de groote kiesdistrikten: het geldt alleen tegen de te kleine distrikten. De kiesdistrikten moeten, naar sprekers inzien, volgens de echt constitutionele beginselen, niet zoo groot zijn, dat de minderheden kunnen onderdrukt worden; maar zij moeten ook niet zoo klein zijn, dat daarop plaatselijke bekrompenheid of kuiperij invloed kunne uitoefenen. De slotsom zijner redenering komt hierop neder: de vraag, hoe groot een kiesdistrikt moet zijn, is voor geene algemeene, absolute oplossing vatbaar. Niet à priori, niet theoretisch kan dit beslist worden, maar alleen door de plaatselijke en eigenaardige gesteldheid van elk land. En als men nagaat, wat in andere landen bestaat, in België, Frankrijk en Pruissen en wat daar in de jongste tijden is ingevoerd, als men de uitgestrektheid en de bevolking dier landen met het onze vergelijkt, en de ondervinding raadpleegt, hoe de distrikten van 45,000 zielen bij ons gewerkt hebben, dan neemt spreker gerust aan, dat voor ons land die distrikten niet te klein zijn; dat bij ons in den regel daarbij geene plaatselijke bekrompenheid of kuiperij zullen voorzitten, dat die distrikten niet als kleine hoopjes vormende, welke de minister te regt afkeurt, kunnen beschouwd worden. Neen, een kiesdistrikt van 45,000 zielen zal in den regel bij ons geene verkeerde rigting aan het kiesregt geven, welke strijdig zou zijn met de bedoeling der grondwet. Daarvoor neemt de ondervinding alle vrees weg. Maar ook een groot kiesdistrikt van 90,000 zielen is, naar spreker meent, voor ons land vooralsnog niet geschikt: kunnende het niet overal zoo zamengesteld zijn, of het zal lijden tot niet wenschelijke gevolgen.

Na al hetgeen bereids door andere leden is aangemerkt, zal spreker het gedane voorstel niet meer in alle rigtingen doorloopen. Dit alleen moet hij zeggen, dat het onmisbaar gevolg der zamenvloeijing van vreemdsoortige bestanddeelen een te algemeen bezwaar is, dan dat het ontkend kan worden. Die aanraking van tegenstrijdige belangen zal niet leiden tot kalmte, eensgezindheid, verdraagzaamheid bij de verkiezingen: zij zal geene bestaande vooroordeelen verzwakken. Integendeel. Verstandhouding en overleg zal niet altijd bemoeijelijkt worden; maar wat veel erger is, belangrijke bestanddeelen van het volk, eerbiedwaardige minderheden zullen geweerd en onderdrukt worden. Eene politieke kleur zal de verkiezingen beheerschen en voor zich alleen zitting in de Kamer nemen. Hoe meer minderheden echter uitgesloten worden, hoe meer wantrouwen en verdeeldheid men zal verkrijgen. Dan zal de vertegenwoordiging geene nationale kracht meer zijn, en zij zal aan hare roeping niet voldoen. Willen wij eene vertegenwoordiging van het geheele Nederlandsche volk, dan moeten alle groote belangen in één nationaal belang vereenigd worden: dit is het constitutioneel element.

Maar het is niet alleen de uitgestrektheid der kiesdistricten, waaraan spreker zijn zegel niet hecht. Hij kan evenmin goedkeuren, dat bij de regeling daarvan de provinciale grenzen geheel buiten aanmerking zijn gebleven. De regering wijst ten deze op de grondwet, en de verdedigers der wet zeggen dat het geschiedt, om den geest van provincialismus tegen te gaan en te vernietigen. Dat de minister uit artt. 76 en 77 der grondwet afleidt, dat de grondwet de provinciale indeeling belet en gebiedt dat men niet op het provinciaal terrein kome, dit verwondert den spreker in hooge mate Hij zal niet in eene uitlegging treden van die artikelen, maar alleen met bescheidenheid rekenschap van zijne verwondering geven. Die indeeling wordt thans door den minister bepaald ongrondwettig genoemd. Vroeger intusschen was hij die meening niet toegedaan, immers als men zijne bijdragen raadpleegt. Geene enkele bedenking vindt men deswege, terwijl toch in de voorrede van dat werk te lezen staat, dat die bijdragen strekten om de verbeteringen aan te wijzen, welke naar zijn inzien in de voordragt moesten gebragt worden. — En wat is nu van dat verderfelijke provincialismus? Als men daartegen zoo zeer te velde trekt, dan denkt men te veel aan de verhouding, zoo als die vroeger was, en waarbij zoo strijdige belangen tegenover elkander stonden. Maar het getemperde provincialismus onzer dagen, die zelfstandige gehechtheid aan eigene geschiedenis, aan gewoonten en zeden is niet te verbreken, is veeleer heilzaam en weldadig, en spreker zegt het den heer *van Twist* na: is eene kostbare kracht, die ten goede kan geleid worden, en welke, in het belang van het vaderland, niet moet vernietigd worden. Het rijk is verdeeld in provincien, welke administratief zijn gescheiden. De provincien moeten zelfs de leden van de Eerste Kamer benoemen, en alzoo zou de vertegenwoordiging berusten op twee afgescheidene en elkander bestrijdende stelsels.

De verdeeling in provincien is dus niet ongrondwettig, en het bestaat ook elders, b. v. in België en Frankrijk. — Dit nu zijn sprekers voorname en beslissende bezwaren tegen de wet. Hoe gaarne hij ook zou willen medewerken om eene kieswet tot stand te brengen, en alzoo den provisionelen toestand te doen ophouden; hoezeer hij ook daarvan de dringende behoefte gevoelt, kan hij evenwel zijne vaste overtuiging niet ten offer brengen. Tenzij de regering de voordragt alsnog verandere, of daarin door amendementen wijzigingen gebragt worden, zal hij tegen de wet moeten stemmen. Hij kan zijn oordeel geen dwang aandoen door de omstandigheden. Hij zegt met den minister in zijne redevoering bij de dubbele kamer 1840: de hoogte, waarop men consideratiën gewaar wordt, die eene voor het land noodlottige strekking hebben, is hem te hoog. Hij kan haar niet beklimmen.

De heer *Luyben* acht het, in eene zaak van het gewigt, als het tegenwoordige ontwerp, van zijn' pligt zijne stem te motiveren. Na al het gesprokene zal hij wel niets nieuws zeggen, maar hij zal kort zijn. Met de meesten is hij het eens, dat het welzijn van het vaderland gebiedend vordert, dat de kieswet zoo spoedig mogelijk tot stand kome. Hij gaat zelfs verder; hij gelooft, dat die reeds lang had moeten tot stand gebragt zijn. Maar dit neemt de vrijheid niet weg, zulke wetten, welke aan gebreken mank gaan, te verbeteren, en als dit niet kan, ze af te stemmen. Voor spreker heeft de voordragt groot bezwaar, wat betreft de regeling der kies-distrikten, in

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

Zitting van Maandag 10 Junij.

In deze zitting heeft de Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp der provinciale wet haar algemeen verslag daaromtrent uitgebragt. De beraadslaging over dat wets-ontwerp is bepaald op Vrijdag den 14den Junij, tenzij alsdan de beraadslaging over de kieswet nog niet mogt zijn afgeloopen. Daarna is de Vergadering overgegaan tot de behandeling der afzonderlijke artikelen van het wets-ontwerp tot regeling van het kiesregt enz Bij de beraadslaging over art. 1 zijn mede eenige amendementen op dat art. voorgesteld behandeld, onder anderen een van den heer van Doorn, strekkende om de laatste zinsnede van het artikel te wijzigen, en die te lezen als volgt:

„Tot de bevoegdheid van kiezer van den gemeenteraad, wordt de betaling *gevorderd eener som bij de gemeentewet vast te stellen.*"

Dit amendement is, nadat de beraadslaging over art. 1 gesloten verklaard was, met 33 tegen 32 stemmen aangenomen.

Voor de Heeren: *Storm*, *Schiffer*, *v. Zuylen*, *de Monchy*, *v Hasselt*, *Borret*, *Mejan*; *v. Doorn Leclerq*. *v. Nispen*, *v. Hall*, *Wintgens*, *Luyben*, *Heloma*, *Dirks*, *Villers de Pité*, *Schooneveld*, *de Man*, *van Twist*, *Bots*, *van de Berg*, *Groen*, *Mutsaers*, *Donker Curtius*, *van Heemstra*, *van Dam*, *v. Eck*, *v Randwijck*, *v. d. Linden*, *v. Heiden Reinestein*, *Boxman*, *Boreel*, en *v Godtstein*.

Tegen de Heeren: *Hengst*, *v. d Heyden*, *Sloet*, *Poortman*, *v. Rijckevorsel*, *de Moraaz*, *v. Walcheren*, *Reinders*, *Lotsy*, *Weynaendts*, *Dullert*, *v Voorst*, *Heemskerk*, *Storm v. 's Gravesande*, *Backer*, *Anemaet*, *Zylker*, *Jespers*, *Fokker*, *de Fremery*, *Westerhoff*, *Godefroi*, *Bachiene*, *Meeussen*, *v. Hoëvell*, *Dommer*, *Costerus*, *Hugenholtz*, *Wichers*, *v. Naamen*, en *Slicher*.

De stemming over de andere amendementen op dit artikel voorgesteld, alsmede die over het artikel zelf, is, daar die amendementen den census betreffen, voorgedragen in de eerste bij dit ontwerp behoorende tabel, en deze tabel in verband staat met eene andere tabel, vermeld in art. 100, uitgesteld tot na de behandeling van dat art. 100.

Morgen ochtend ten elf ure zal tot de beraadslaging over het 2de artikel worden overgegaan.

De zitting is daarna gescheiden.

Wij hebben in ons nummer van gisteren melding gemaakt van een berigt van den min. van binnenlandsche zaken, die verklaart van den pausselijken internuntius Mgr. Belgrado ontvangen te hebben eene som van ruim *f* 11.700, zijnde de opbrengst der in de Katholijke Kerken der Hollandsche Missie gehouden collecte voor de slagtoffers van den watersnood in Nederland.

Met deze verklaring, uit de *Staats-Courant* van gisteren ontleend, bestrijdt de *Publiciste* de Protestantsche *Evangelische Kerkbode*, van welke het Haagsche dagblad in een artikel, waarmede wij ons geheel vereenigen, zegt:

»Toen wij ongeveer zes weken geleden genoodzaakt waren aan de openbare verontwaardiging prijs te geven, de grove beleedigingen en de brutale onbeschaamdheid, waarmede de *Ev. Kerkbode* de gift door den edelen Pius IX voor de slagtoffers van den jongsten watersnood verworpen had, hebben onze lezers zekerlijk niet vergeten eene lage en schandelijke aantijging opgesloten in het artikel van dat fanatieke blad, welk artikel wij hier laten volgen, om diegenen te overtuigen, die er nog aan twijfelden of de onverdraagzaamheid zoover kon gaan om de heiligheid der weldaad te lasteren. De *Ev. Kerkbode* heeft de onbeschaamdheid gehad van zich in zijne lasterzucht aldus uit te drukken:

»Is het wel waar dat dit geld van Rome komt? Is het niet veeleer de opbrengst van eenige geheime ontvangsten? (Heeft Mgr. Belgrado de laatstelijk hier in alle R. K. Kerken gehouden collecten reeds verantwoord?)"

Na tegen deze valsche aantijging het bovengemeld berigt uit de *Staats-Courant* te hebben overgeplaatst, besluit de *Publiciste*:

»Indien de mannen van de *Evang. Kerkbode* niet behoorden tot het getal van hen, die een schaamteloos gelaat omdragen dat nimmer bloost, dan zou men kunnen denken dat de schaamte hun nu wel een blos zou moeten aanjagen. Intusschen, moeten die fanatieke en onverdraagzame lieden het weten, dat door deze collecte, in de katholijke kerken uit naam van een God van liefde gedaan, de vrome giften zijn ingezameld van die ware christenen, welke altijd giften gereed hebben wanneer eene kreet van smart en lijden hun oor treft, onverschillig welke het geloof en de godsdienstige gezindheid zijn van hen, die hunne hulp inroepen."

Door de Regering zijn dezer dagen eenige nieuwe stukken aan de Tweede Kamer overgelegd, houdende aanvulling der vroeger nog gebrekkige opgave van het getal kiezers in elke gemeente van elk distrikt. De plaatsen, waaromtrent de opgaven ook nu nog niet geheel volledig zijn, zullen wij, even als bij de vroegere mededeeling, met een (*) aanwijzen:

District Leyden, vorige opgave 2118, thans 2532 (*); Gouda, vorige opgave 965, thans 2031 (*); Delft, vroeger 1390, thans 1861 (*); Rotterdam, vroeger ongevuld, thans 2112; 's Hage, id. 1033 (*); Dordrecht, vroeger 513, thans 1293 (*); Gorinchen, vroeger 1147, thans 1422 (*); Zierikzee, vroeger 1410, thans 1320 (*); Breda, vroeger 4140, thans 4698; en Tilburg, vroeger 3984, thans 4118.

De minister van financien herinnert een iegelijk dien het mogt aangaan, dat de muntbiljetten van *f* 500 en van *f* 100, uitgegeven krachtens de wet van den 18 December 1845, en waarvan het tijdstip van intrekking op den eersten Julij 1848 is bepaald bij het koninklijk besluit van den 13 Mei 1848 met den eersten Julij 1850 zijn verjaard; dat die muntbiljetten van *f* 500 en van *f* 100 daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben, en alleen tot evengemelden dag bij de Nederlandsche Bank worden overgenomen.

'S GRAVENHAGE, 10 Junij 1850. Heden morgen ten tien ure heeft de plegtige begrafenis plaats gehad van wijlen Z. K. H. Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel, Prins der Nederlanden. Eene zeer talrijke menigte zoo uit deze stad, als elders bevond zich langs den weg geschaard, om van hare deelneming aan deze treurige plegtigheid te doen blijken.

— Naar men verneemt, heeft het H. M. de Koningin behaagd, den graaf van Bijlandt, med. doktor, die wijlen Z. K. H. Prins Maurits in HD. ziekte heeft bijgestaan, als een blijk van achting voor de door hem bewezene diensten, te vereeren met eene gouden snuifdoos, omzet met brillanten, en versierd met het naamcijfer van H. M.

— Burgemeester en wethouders dezer stad hebben bekend gemaakt dat op voorstel der commissie van beheer over de stedelijke bad-inrigting te Scheveningen het bad-saizoen zal geopend worden op Maandag den 10 Junij 1850.

— Wij hebben vernomen, dat H. M. de Koningin-moeder uit de nalatenschap van wijlen haar gemaal, voor *f* 239,200 aan land heeft gekocht, tusschen Loosduinen en Scheveningen. Zorgvliet is daaronder begrepen.

LEIDEN, 9 Junij. De prins van Canino, Charles Lucien Bonaparte, heeft dezer dagen alhier bij den heer Brill uitgegeven, het eerste deel van *Conspectus generum Avium* (overzigt over de geslachten der vogels). Dit hoogst belangrijk ornithologische werk, de vrucht van 25 jarige ijverige en onafgebrokene onderzoekingen in alle voorname museën en bosschen van Europa en Amerika, heeft de vermaarde en merkwaardige schrijver aan zijnen vriend, onzen beroemden natuuronderzoeker dr. H. Schlegel, conservateur van het rijks-museum, in eene voorrede die in den vorm van eenen brief aan Z. E. Z. Gel. geschreven is, opgedragen. Wij maken hiervan voornamelijk melding wijl het voor ons een streelend gevoelen is, op eene zoo schitterende wijze de groote verdiensten van eenen landgenoot erkend te zien. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Junij. Heden heeft de Wetgevende Vergadering uithoofde van den Zondag geene zitting gehouden. De hoofdstad behoudt een rustig aanzien, en de gemoederen zijn uiterlijk vrij bedaard; intusschen blijft de aanvraag tot verhooging der civiele lijst van Louis Napoleon veel misnoegen baren. De tegenstand, dien dit voorstel ontmoet, komt voornamelijk van de legitimisten, dit is bekend; maar ook gedeeltelijk van eene fractie der Orleanistische partij.

— Men vermoedt dat de verkiezing, die heden in het dep. Beneden-Rijn heeft aangevangen, ten gunste van Muller, kandidaat der orde, zal uitvallen. De Girardin heeft daar schier geen kans meer.

— Heden morgen is de President der Republiek met den Noorder spoortrein naar Saint-Quentin vertrokken om de inwijding van den spoorweg van daar naar Creil bij te wonen.

— De President der Republiek zal, zegt men, gedurende de vacantie der Vergadering Corsica gaan bezoeken, alwaar zijn naam grootelijks wordt vereerd.

— De divisie-generaals Feuchères en Gerard zijn benoemd tot groot-officieren van het Legioen van Eer.

— Frankrijk bezit thans in zijne arsenalen 12000 stukken geschut en 5 millioen stuks vuurwapenen, 8 millioen pond kogels, 3 millioen pond schroot en 15 millioen ponden buskruid. Men heeft berekend dat het in eene maand tijds 1,800,000 man troepen, volkomen uitgerust en geoefend, te veld zou kunnen brengen.

— Het kabinet van St. Petersburg heeft aan Lord Palmerston eene nota gezonden, waarin het klaagt over de handelwijze van de Engelsche diplomatie. Lord Palmerston zou concessien willen doen, en officieel zou worden aangekondigd, dat de te Londen onderteekende overeenkomst gesteld zou worden in plaats van de te Athene geslotene. De impopulariteit van Lord Palmerston in Engeland en de oppositie in beide Parlementshuizen zijn hierdoor zeer toegenomen, en men ziet zelfs eene wijziging van het Londensche kabinet te gemoet.

— Mgr. Marilley, Bisschop van Lausanne heeft aan de *Univers* eene bijdrage doen toekomen voor het den aartsbisschop van Turijn aan te bieden gouden borstkruis, waartoe gemeld blad eene inteekening geopend heeft. Die toezending was vergezeld van een hartelijk schrijven.

— Een Eerw. pastoor van het dep. Meurthe heeft van Mgr. Miche, Bisschop van Deusara in Cochinchina, een belangrijken brief ontvangen, dien hij openbaar gemaakt heeft, en waaruit blijkt dat de koning van dat land besluiten heeft genomen, bepalende 1e. dat elke Cochinchinees die zich heeft laten bekeeren tot het Christendom, met 100 stokslagen zal gestraft worden; 2e. dat indien de bekeerde een inlandsch priester is, hij op elken wang gebrandmerkt en voorts landwaarts naar een fort verbannen zal worden, en 3e. dat ieder die een Europeesch missionaris aanhoudt, 3000 francs belooning zal erlangen, waarna die geestelijke ver in zee gevoerd en daar over boord geworpen zal worden.

Z. H. heeft bepaald dat op Hong-Kong een concilie van al de Bisschoppen der Chineesche en Indisch-Chineesche zending zal gehouden worden, om over de oprigting van apostolische vicariaten en andere kerkelijke verordeningen voor die streken te beraadslagen.

MADRID, 4 Junij. *El Popular* verzekert dat ofschoon het zich bevestigt dat de H. Vader heeft afgezien van zijn plan om ook Spaansche soldaten in zijne dienst te nemen, dit echter geenszins moet worden toegeschreven aan eene verkoeling tusschen het Spaansche kabinet en den H. Stoel — gelijk sommige bladen al aanstonds gereed zijn geweest uit te strooijen, er bijvoegende dat het concordaat mede uit dien hoofde wel zou uitgesteld blijven; al deze berigten, zegt *El Popular*, zijn lasterlijke verzinsels zonder den minsten grond.

ENGELAND.

LONDEN, 8 Junij. De *Times* noemt de reden waarom de regering de discussie in het Huis der Lords over Lord Stanley's voorstel betrekkelijk de Grieksche aangelegenheden heeft doen uitstellen. De Engelsche regering was in het naauw gebragt door de half vijandige houding van Frankrijk, door de krachtige vertoogen der vreemde mogendheden en door een waarschijnlijk votum van censuur van het Huis der Lords; daarom heeft zij besloten, haars ondanks, het geschil met Frankrijk bij te leggen. Dien ten gevolge is naar Parijs het berigt gezonden dat de voorwaarden van generaal de la Hitte aangenomen werden. Men hoopte waarschijnlijk lord Stanleys betoogen te verijdelen door te verklaren, dat het tijdelijk misverstand tusschen Frankrijk en het Britsche kabinet op eene minnelijke wijze was geschikt en dat de volmaaktste overeenstemming thans tusschen beide regeringen heerschte. In minder dan twee dagen werden drie koeriers afgezonden om de beslissing te bespoedigen, maar te vergeefs; want de Fransche regering wilde nu, alvorens een beslissend antwoord te geven, eerst afwachten welk oordeel het Britsche parlement over deze kwestie zou vellen. Het is ligt mogelijk dat de verdaging der discussie geen ander gevolg heeft dan het definitief besluit van het Fransche kabinet alsnog te doen uitstellen; want het is duidelijk dat, zoo het Engelsche gouvernement eenige kans had om in de Grieksche kwestie op den bijstand van het parlement te rekenen, het de bedoelde discussie zou te baat genomen en bespoedigd hebben, in plaats van die te doen verdagen.

— Volgens berigten uit New-York, loopende tot 25 Mei, is gen. Lopez te Cardenas ontscheept, en heeft het garnizoen, 60 man sterk, na een kort gevecht de vlugt moeten nemen. Men verzekert dat Lopez op Matanzas aanrukt, en dat hij de rails van den spoorweg van Cardenas heeft doen nemen. De autoriteiten van Cuba bereiden zich voor tot een krachtdadigen weerstand. Er heerscht eene panische schrik te Havana. De krijgswet is er geproclameerd, waarbij Cuba in staat van beleg en geblokkeerd verklaard is geworden, en waarbij tevens berigt is dat aan geen der opstandelingen, die met de wapens in de hand worden gegrepen, genade zal verleend worden. Er zijn 2000 man troepen tegen Lopez afgezonden. Het gerucht loopt dat ook de krijgsmagt van Lopez met 2000 man was versterkt.

Cuba heeft eene bevolking van 1,400,000 zielen, waarvan de helft negerslaven zijn. Blanken zijn er 400,000. De overigen zijn mulatten en vrije negers.

De bezetting van het eiland bedraagt met de eerst onlangs aangekomene versterkingen 30,000 man, bijna uitsluitend Spanjaarden. Men zegt, dat de blanken, die bijna een vierde gedeelte der bevolking uitmaken, jegens het Spaansche bestuur goed gezind zijn; doch op de medewerking van de overigen drie vierden, in het belang van den tegenwoordigen stand van zaken, valt niet te rekenen, en vooral op hunnen bijstand grondt generaal Lopez de hoop van te zullen slagen.

The Republican, het orgaan der regering te Washington, meldt, dat acht oorlogschepen van de zeemagt der Vereenigde Staten, gezamentlijk 179 stukken voerende, afgezonden waren om de expeditie van generaal Lopez te vermeesteren.

— De bekende Siamesche tweelingbroeders, die in zoovele landen de verwondering der aanschouwers getrokken hebben, zijn, zoo als geneesheeren dikwijls voorspeld hadden, aan de tering overleden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 10 Junij. Volgens officieele berigten nopens het onheil bij Mewe voorgevallen, blijkt, dat ruim 100 personen daarbij zijn omgekomen, waarvan nog slechts 50 lijken, meestal vrouwen, zijn opgevischt. Van de meesten zijn naam en woonplaats onbekend, zoodat van het ongeluk aan de bloedverwanten geene kennis kan worden gegeven.

— Men schrijft uit Hamburg 8 Junij. »Heden is uit Kiel het berigt ontvangen, dat de onderhandelingen te Koppenhagen afgebroken zijn, en dat de vertrouwde mannen reeds Koppenhagen verlaten hebben en heden of morgen aldaar zullen aankomen."

BERLIJN, 9 Junij. Z. M. heeft na 17 dagen onafgebroken het bed te hebben gehouden gisteren voor het eerst gedurende eenige uren zijne legerstede kunnen verlaten.

— De *Deutsche Reform* beweert dat het November-ministerie door de verordeningen op de drukpers het vaderland reeds ten derden male gered heeft. Ongelukkiglijk staat dit blad geheel alleen in zijne verdediging van het ontwerp. De *N. Pr. Ztg.* bevat een leidartikel waarin zij hevig uitvaart tegen de willekeur der bureaukratie, waarvan het een uitvloeisel is. De *Deutsche Volkshalle* verklaart zich volkomen daarbij te kunnen aansluiten.

WEENEN, 7 Junij. De ex-keizer Ferdinand heeft thans de stad Praag tot zijne residentie verkozen.

— De Turksche regering heeft besloten voor het eerst eene flottille van stoombooten naar de Adriatische zee te zenden.

— Volgens een onzer dagbladen heeft eene maatschappij van Engelsche kapitalisten aan de Porte voorgesteld, op zekere bepalingen, in het Turksche rijk eenige spoorwegen op hare kosten aan te leggen.

ITALIE.

Op den H. Sacramentsdag heeft Z. H. de Mis in de Sixtijnsche kapel bijgewoond, waarna de gewone plegtige processie om den prachtigen zuilengang en het Vatikaans-plein plaats had. De Fransche en Romeinsche troepen vormden de dubbele rei, tusschen welke de optogt voortging. Ten slotte gaf Z. H. den pausselijken zegen.

Het *Giornale di Roma* van 31 Mei deelt eene kennisgeving van den min. van finantien mede, waarin die minister alle geruchten tegenspreekt, die geloopen hebben alsof het gouvernement wel gedrongen zou zijn de papieren munt te consolideeren of derzelver waarde te verminderen, en waarin hij verklaart, dat de regering zich integendeel ernstig bezig houdt met het zoeken naar de geschiktste middelen om de nog in omloop zijnde papieren munt in te trekken.

Koning Victor Emmanuel is met zijne gemalin van zijne reis naar Savoije te Turijn teruggekomen. De dagbladen van Savoije hebben langdradige verhalen geleverd van deze reis, op welke Z. M. gestadig is vergezeld geworden van den minister-president d'Azeglio. Het volk van Savoije heeft overal met wonderlijk veel takt van deze gelegenheid gebruik gemaakt om zijne gevoelens kenbaar te maken. Het heeft op de opmerkelijkste wijze onderscheid weten te maken tusschen den Koning en zijne Ministers; jegens Z. M. toonde het de meest mogelijke gehechtheid; maar jegens zijne regering legde het de grootste koelheid aan den dag.

Bij twee of drie gelegenheden hebben de drijvers der demokratische factie beproefd, eenige kreten *Leve Siccardi!* te doen hooren; maar die afzonderlijke uitroepen hebben de ware beteekenis der volkskreten des te duidelijker doen uitkomen; zoodat men den Koning, op het hooren roepen van *Leve Siccardi:* tot d'Azeglio hoorde zeggen: *Deze kreet is voor u. Het is niet mogelijk zich daarin te vergissen; maar het overige is slechts voor mij.*

De geestelijkheid heeft dezelfde gedragslijn gevolgd als het volk; het heeft den Koning op zijne reis de hulde gebragt, die hem toekomt, maar zij heeft tevens genoegzaam laten bemerken, dat zij de beleediging gevoelde, die der godsdienst, in den persoon van Mgr. Franzoni, is aangedaan.

Het volgende feit heeft veel sensatie verwekt. Toen de hertog en de hertogin van Genua, des Zondags van den 26 Mei te Chambery aangekomen waren, zoude 's avonds groote receptie plaats hebben, op welke ook Mgr. de aartsbisschop van Chambery uitgenoodigd werd, maar juist op dien dag werd het ruchtbaar dat Mgr. de aartsbisschop van Turijn veroordeeld was tot eene maand gevangenis en 500 fr. boete. Gevolgelijk weigerde Mgr. de uitnoodiging zeggende, dat hij te droevig gestemd was over het lot, dat zijnen ambtgenoot in het Episcopaat was wedervaren, dan dat hij deel zou kunnen nemen aan de feesten en vermakelijkheden van het hof.

Op het platte land nabij Genua zijn oproerige bewegingen bespeurd. De openbare orde is echter spoedig hersteld.

In de Sardinische Kamer van afgevaardigden, zitting van 4 Junij, heeft de minister van financien een wetsontwerp aangeboden, waarbij voor de regering magtiging gevraagd werd tot de uitgifte van 6 [illegible] renten.

BELGIE.

BRUSSEL, 10 Junij. Z. Exc. Mehemet-Pacha, gezant der Verhevene Porte, bij H. M. de koningin van Engeland, is met zijn gevolg van Holland hier aangekomen. Ook is hier afgestapt lord Ponsomby, Britsch gezant te Weenen. Mehemet-Pacha is gisteren naar Waterloo vertrokken om het beroemde slagveld aldaar te bezigtigen.

— Als een voorbeeld welke middelen de coterie bezigt om zich stemmen te verschaffen, diene dat de president van het Bakkers-gild te Antwerpen eergisteren op het stadhuis is ontboden, waar men hem beloofd heeft het jongst besluit aangaande de broodzetting in te trekken, bijaldien hij zijne beroepsgenooten wilde aanzetten om voor de liberale kandidaten te stemmen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Junij

BEVALLEN (8 Junij): N. Bensman, geb. Koningen, Z. — A. Cohen Wessels, geb. Levison, D. — (9 Junij): J. Monje, geb. Lioni, D. - A. C. Rolff, geb. Sesbrugger, D. — (10 Junij): A. A. Teessen, geb Harking van Raalte, Z.

OVERLEDEN (6 Junij): C. Brouwer, 73 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Junij.

De heden in veiling ca. 2000 balen Laguayra Koffij zijn geheel boven taxatie opgehouden, verkocht: 235 balen Brazil Koffij van 22½ tot 26½ c

Door de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij zullen geveild worden te Amsterdam, op Donderdag den 11den Julij 1850:

50,342 Kranj. en Kan. Java Suiker, liggende aldaar;
26,118 „ „ „ Idem „ te Rotterdam;
6,517 „ „ „ Idem „ „ Middelburg.

ROTTERDAM, 10 Junij. Heden zijn tot [illegible] prijs verk.: circa 1300/4 k. Congo Thee, per [illegible], No. [illegible] en 60, opgeh. in veiling van 1 Mei ll. Nog werd de afdoening bekend van circa 314/4 k. Congo per Abeona, No. 101 en 122, opgehouden in de veiling van 5 Junij ll., tot 79 cs.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	10 Junij 4½ u.	11 Junij 4½ u.	à	gebl.
Nederl., Werkel. sch. à	2½ pCt.	56 1/16	55 15/16	56	
Dito Dito	3	66	65 15/16	66	
Dito Dito	4	86⅝	86½		
Dito Obligatien O. I.	4				
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.		57½	56½		
Obligatien					
België, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½	47⅛			
Dito bij Rotsch. en Volksv		47 3/16	47⅛	47 5/16	
Frankrijk, Obligatien	3	52⅞	53	53 1/16	53
Spanje bij Ardoin £ 85	5	12⅛	12¼	12⅜	
Dito Dito » 510		12 11/16	12 11/16	12 13/16	
Dito Onlep. Stukken		12 3/16	12		
Dito	3	37⅛	37¼	37⅜	
Dito Binnenl. 2400 P.		31 13/16	31 11/16	31 13/16	
Coup. Ardoins		7⅝	7 9/16	7 11/16	
Passive					
Fransche Uitgest.					
Portugal, te Londen 5 pCt. nu 4		35⅞	35 11/16	35 13/16	
Dito Dito		36¼	36⅛	36¼	36 3/16
Rusl. bij Hope 1798 en 1816	5	105	104⅞	105	
Dito Dito 1828 en 1829		104½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95⅝			
Dito bij *Hope*	4	87¼	88		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		86¾	86¾	87	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		64⅝		
Cert. van dito		64½	64½		
Polen, Aand. à fl. 500	4	143½			
Dito met Lot » 300					
Amerika, Bank-Actiën		3⅝			
Pruissen, Aand. met Lot. R 50	f				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	76½	76	76⅛	
Dito Nieuwe	2½	41¼	41⅛	41¼	
Dito Nieuwe	5	81¼	81	81¼	
Ween. Bank bij *Goll en C.*					
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250					
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	3 pCt.				
Brazil. te Londen 1824	5	89⅞	89⅞		
Dito Leening 1843	5		88½		
Dito £ 100					
Peru	4	76¾			
Mexico	5	29½	29 7/16	29½	
Venezuela 6 pCt. nu	2¾	34	34		
New Grenada 6 pCt. nu	1½	18⅞	19	19¼	
Equador		3 5/16	3⅜		
Coup. Equador	f				
Grieken		4⅝			

Peru uitg. 34 ⅝ ¾. Den. 97⅛; Louis. 93; Eng. Russen 94⅞.

In Binnenl. fondsen was de stemming wederom iets flauwer bij weinig affaire. Van Buitenlandsche valt mede weinig te melden en waren alle genoegzaam op hunne vorige koersen, behalve 4 pCt. Russen, welke wederom williger waren. Van Zuid-Amerikaansche fondsen zijn Grenada's ruim ⅜ in koers verbeterd. Uitgestelde Peruanen insgelijks ½ pCt. hooger.

Laat beurs bleven 3 pCt Binnenl. Spanje en Ardoins in eene williger stemming.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅛; Zigt Parijs 56⅝; 2/m. Londen 12,02½; Zigt Londen 12,07½; 2/m. Hamburg 35⅜; Zigt Hamburg 35¼; 3/m. Lissabon 42⅞; 3/m. Porto 42⅞; 2/m. Petersburg 1,88.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 50¼; 5 pc. 98¾; 4½ pc. [illegible] Spanje Ardl. 5 pc. 11⅝; Binnenl. 3 pc. 31⅜; Coupons —; Rom. Leening 78.

MADRID, 4 Junij. Spanje 3 pc. 33½; id. 5 pc. 12⅞; id. Uitgest. Sch. 3 15/16; id. Coupons 7¼.

WEENEN, 7 Junij. Met. 2½ pc. 49; (N.) 4 pc 72½; 4½ pc. 82 13/16; 5 pc. 94½; Bank-Actien 1100; Lot. fl. 500, 176; id. fl. 300, 111½.

HAMBURG, 8 Junij. Rusl. Engels. leening 104½. Cert. bij Stiegl. 4 pc. 85¾; Spanje, Ard. 5 pc. 11⅝; id. Binnenl. 3 pc 30¼.

PER DUIF, van de Nieuwe Rotterdamsche Courant.

BEURS VAN PARIJS, 10 Junij.

Fransche 5 pCt. cont. 93,10; id. 5 pCt. op tijd 93,50; 3 pCt. cont. 55,90; 3 pCt. op tijd 56,25; Bank-Actien 2210; Spaansche Binnenl. 32; id. Buitenl. 37⅛.

BEURS VAN MADRID, 5 Junij

Spanje 5 pCt. 12 15/16; 3 pCt. 33 9/16; Coupons 7½, ⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

2e 4 pCts. LEENING RUSLAND bij Stieglitz en C°. *Uitloting van 8 Serien*, à 50 Nummers per Serie, waarvan de renten ophoudt 1 Augustus 1850.

Serie	van N°.	à	Serie	van N°.	à
101	5101	5150.	137	6801	6850
139	6901	6950.	143	7101	7150
167	8301	8350.	204	10151	10200
231	11501	11550.	232	11551	11600

3e 4 pCts. LEENING RUSLAND bij Stieglitz en C°. *Uitloting van 8 Serien*, à 50 Nummers per Serie, waarvan de renten ophoudt 1 Augustus 1850

Serie	van N°.	à	Serie	van N°.	à
16	751	800.	17	801	850
68	3351	3400.	117	5801	5850
155	7701	7750.	161	8001	8050
169	8401	8450.	177	8801	8850

4e 4 pCts. LEENING RUSLAND bij Stieglitz en C°. *Uitloting van 12 Serien*, à 50 Nummers per Serie, waarvan de renten ophoudt 1 Augustus 1850.

Serie	van N°.	à	Serie	van N°.	à
10	451	500.	30	1451	1500
64	3151	3200.	143	7101	7150
182	9051	9100.	214	10651	10700
266	13251	13300.	267	13301	13350
282	14051	14100.	318	15851	15900
362	18051	18100.	431	21501	21550

5e 4 pCts. LEENING RUSLAND bij Stieglitz en C°. *Uitloting van 14 Seriën*, à 50 Nummers per Serie, waarvan de renten ophoudt 1 Augustus 1850.

Serie	van N°.	à	Serie	van N°.	à
62	3051	3100.	126	6251	6300
181	9901	9950.	190	9451	9500
196	9751	9800.	216	10751	10800
245	12201	12250.	286	14251	14300
367	18301	18350.	373	18601	18650
477	23801	23850.	524	26151	26200
532	26551	26600.	535	26701	26750

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Junij. J. Haijes, Lord John Russel, (s.) Londen. - J. Mam, Hazard, Sunderland. - R. Agge, Falcon, id.

HELVOET, 10 Junij. M. Goutard, Rotterdam, (s.) Havre. - W. Smith, Batavier, (s.) Londen. — Gisteren nog; M. van Velthoven, Eendragt, Banjoewangie. - I. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - R. Duggan, Ranger, (s.) Leverpool. - R. Connoh, Gloucester, Newcastle.

UITGEZEILD:

TEXEL, 10 Junij. H. H. Vierow, de Onderneming, Curaçao. - F. C. Jaski, Baltimore, New-York. - K. J. Lupkes, Aletta Charlotta, Napels. - J. Steinford, Rosa, Londen. - M. Thompson, Ardincaple, Sunderland. - H. Duining, Magdalena, Archangel. - H. O. Engelsman, Niessina Scheringa, St. Petersburg. - J. Gundersen, Familien, Nerva. - C. Lie, Enigheden, Drammen. - J. Gjersoe, Grevende Wedel Jarlsberg, id. - J. Falck, Anna Christina, Frederikstad. - E. Norup, Aurora, id.

HELVOET, 10 Junij. W. Calander, Catharina, Batavia. - R. A. Ogterop, Van der Palm, id. - L. G. Verbeek, Drie Maria's, id. - F. Ruiter, Polaris, Boston. - J. Maressal, Hambourg, (s.) Havre. - J. Jewel, Henry, Londen. - J. Hodgson, Beatitude, id. - M. Renau, Turck, Flymouth. - G. S. Vegter, Anna, Dublin. - P. G. Visser, Yssel, Leverpool. De laatste gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - J. Anderson, Branch, Grangemouth. - P. A. Hubert, Cornelia, Newcastle. - R. Turnbull, Sceptre, Sunderland. - T. Burdes, George en Elisabeth, Hull. - F. F. Beck, Friedrich, Archangel. - G. Brose, Curonia, id. - J. H. Stuit, Stad Dordrecht, (s.) Brouwersh.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BAHIA, Shelford, Fairy: 250 k., 2 ktjs., 49 vtjs. Suiker, B. Kooy Jzn.

SURINAME, Londt, Mzn, Concordia: 44 v. Suiker, J. Haase; 96 v. dito, J. [illegible] 30 v. dito, [illegible] en Comp.; 15 v. dito, J. van Halmael; 25 v. dito, 1 partij Kwassiehout, Geb. Reelfs, 82 b. Katoen, wed. J. d'Arripe en Comp; 131 v. Suiker, 66 b. Katoen, 1 partij Kwassiehout, 1 v. Palmzaden, 1 ps. Cederhout, Order.

HAVANA, de Jong, Jan Hendrik 2,501 k. Suiker, F. Smelt en Zonen; 435 k. dito, A. Ahlers Jr.; 76 f Honig, H. J. Rahé en Zoon; 319 k. en ktjs. 3 p. Sigaren, K. Moerman en Comp.; 4 k. Koopmanschappen, Wunderley en Comp., 2 k Sigaren, Kreglinger en Comp.; 2 k. Sigaren, H. van Rijckevorsel; 2 k. Sigaren, W. van Kempen; 7 ktjs. Diverse, L. Coenen; 30 b. Tabak, 8 k. Sigaren, Order.

BENIGARLO, Reussien, Concordia, 168/1, 32/2, 64/4 booten Wijn, van Lennep & Comp.

DANTZIG, Boswijk, Ceres, 68 last Rogge, 24 last Tarwe, Deichman & vom Rath.

FREDERIKSTAD, Bang, Adjutor, 1 lading Houtwaren, Jean de Booy.

DRAMMEN, Agerup, Providentia Arend, 264 ton Hout, Ebeling & Brandt.

OSTERRISöER, Juell, Horten, 169 ton Hout, Ebeling & Brandt.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 17en Mei op 40° N. Breedte, 46° W. Lengte: Factory kapt. Jansen, van Rotterdam naar Boston.

SCHEEPS-VRACHTEN.

RIGA, 3 Junij. Naar Amsterdam, onder Nederlandsche vlag *f* 22, onder vreemde vlag, *f* 20, voor Rogge, *f* 20 voor Slaglijnzaad, *f* 19 voor Garst en *f* 18 voor Hennepzaad; naar de Maas; onder Nederlandsche vlag, *f* 24 voor Rogge, *f* 22 en *f* 23 voor Garst; naar Antwerpen, *f* 19 a *f* 20 voor Slaglijnzaad, *f* 18 a *f* 19 voor Hennepzaad, 5 stuivers voor Balken.

MEMEL, 4 Junij. Naar Amsterdam, *f* 21 met 5% voor Rogge.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Junij, in lading naar

Keulen — H. Wieler, die Gute Hoffnung.
„ — L. Jurrius, Colln. N°. 18.
Mainz — W. Keller, Maintz N°. 1.
Manheim — J. Dorsenbach, Jacob.
Weesel — B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Duisburg — J. L. Arera, Friedrich Wilhelm.
Straatsburg — J. D. Heiderich, Amsterdam en Weenen.
Dusseld. Neus en *Urdingen* — M. Garfman, Niederrein N°. 11.
Ludwighaven en *Heilbron* — J. Hell, Johanna.
Frankfort en *Coblentz.* — N. Urmetser, Frankfort N°. 7.
's Hertogenbosch en *Maastricht.* — J. van Son Jr., de Vrouw Catharina. Sluit 15 Junij.
Maastricht — P. Wecks, de Stad Amsterdam.
Venlo en *Roermond.* — H. Vos (Beurt L. de Rijk en C°.), de Vrouw Antonia.
Tiel — C. v. Uden, de Vrouw Magdalena.

MANNHEIM, 7 Junij aangekomen:
C. Blissinger, van Amsterdam, 9 dagen reis.

KEULEN, 9 Junij in lading naar:
Amsterdam — Kapt. de Ruijter Köln N°. 29.
Rotterdam — „ Willms „ „ 20.

Rijnhoogte — Arnhem 10 Junij 1 el 97 duim
Keulen 10 „ 9 voet. 5 „

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.